

Лекція 10. Становлення гендерної політики в Україні

1. Виникнення та розвиток гендерної політики в Україні.
2. Вплив європейської інтеграції на упровадження гендерної політики в Україні
3. Етапи формування гендерної політики в Україні

1995–2001 рр.- охоронна політика щодо жінок

- Розпочався під впливом Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та Європейським Союзом (далі – ЄС) (1994 р.).
- Створено в 1995 р. **Комітет у справах жінок, материнства і дитинства** (консультативно-дорадчого органу при Президентові України) було
- Утім у цілому етап характеризувався **охоронною політикою щодо жінок.**

завдання Комітету:

- - готує рекомендації Президентові України щодо формування державної політики, **спрямованої на поліпшення становища жінок, заохочення материнства, забезпечення здорового, всебічного розвитку дітей;**
- - бере участь у підготовці проектів законів, указів і розпоряджень Президента України в **галузі поліпшення становища жінок, забезпечення їм рівних прав і можливостей, захисту інтересів сім'ї та дітей, проблем поліпшення демографічної ситуації;**...
- - забезпечує експертизу проектів рішень центральних органів державної влади з різних **аспектів соціального становища жінок, дітей, сім'ї, а також проблем відтворення народонаселення, організацію проведення наукових досліджень з метою виявлення реального становища жінок, дітей, сім'ї в економічному, політичному, соціальному і культурному житті суспільства, в галузі демографічного розвитку країни і формування необхідної інформаційної бази, а також для оцінки ефективності заходів відповідних галузей політики;**
- - подає Президентові України щорічні доповіді **про становище жінок, дітей, сім'ї та про демографічну ситуацію** на основі аналізу статистичних даних, наукових досліджень...

- Ухвалена у червні 1996 р. Конституція України гарантувала рівність прав жінок і чоловіків.
- У статті 24 зазначалося, що «**рівність прав жінки і чоловіка** забезпечується: наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній і культурній діяльності, у здобутті освіти і професійній підготовці, у праці та винагороді за неї; спеціальними заходами щодо охорони праці і здоров'я жінок, встановленням пенсійних пільг; створенням умов, які дають жінкам можливість поєднувати працю з материнством; правовим захистом, матеріальною і моральною підтримкою материнства і дитинства, включаючи надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам і матерям».
- Стаття 51 наголошувала, **що жінки й чоловіки мають рівні права та обов'язки у шлюбі та сім'ї**

- у березні 1999 р «Декларації про загальні засади державної політики України стосовно сім'ї та жінок», у якій проголошувалося створення правових, суспільно-політичних та соціально-економічних умов для поліпшення становища сім'ї та жінок, підвищення їх ролі в суспільстві, **найповнішого розкриття їх інтелектуальних, духовних і творчих можливостей.**

еволюція спектру гендерної рівності відповідала тенденціям Європейського Союзу: **від рівності жінок і чоловіків на ринку праці до рівності у шлюбно-сімейному житті**

- **Концепція державної сімейної політики (вересень 1999 р.)** серед основних принципів державної сімейної політики вказувала паритетну рівновагу та партнерство між жінками і чоловіками в усіх сферах життя, а серед основних напрямів – надання жінкам і чоловікам рівних можливостей для повної реалізації у трудовій та суспільній діяльності, зокрема, **відповідних умов для жінок і чоловіків із сімейними обов'язками на ринку праці**

- Спільна стратегія Європейського Союзу щодо України, схвалена Європейською Радою 11 грудня 1999 року наголошувала на необхідності дотримання та виконання стандартів Міжнародної організації праці, зокрема у галузі праці, ...**зайнятості**, де особлива увага приділятиметься **рівності за ознакою статі**.

- 2) 2001–2005 рр. – створення умов для упровадження політики гендерної рівності

- Указ Президента України «Про підвищення соціального статусу жінок в Україні» (квітень 2001 р.), який зобов'язував уряд провести аналіз законів та інших нормативно-правових актів України з питань становища сім'ї і жінок з метою їх вдосконалення та приведення у відповідність з нормами міжнародного права
- вперше поняття «гендерна рівність» було використане в Постанові Кабінету Міністрів України від 6 травня 2001 р. «Про Національний план дій щодо поліпшення становища жінок та сприяння впровадженню гендерної рівності у суспільстві на 2001–2005 роки»
- Закон України «Про попередження насильства в сім'ї» (листопад 2001 р.)
 - Сімейний кодекс України (січень 2002 р.)
- містив низку статей про рівність прав і обов'язків жінки та чоловіка / дружини й чоловіка у сімейних відносинах, шлюбі та сім'ї, рівні права на повагу до своєї індивідуальності, своїх звичок та уподобань, на фізичний та духовний розвиток, на здобуття освіти, прояв своїх здібностей, на створення умов для праці та відпочинку;
- на обрання прізвища одного з них як їхнього спільного прізвища;
- вирішення подружжям найважливіших питань життя сім'ї спільно, на володіння, користування і розпорядження майном, що належить їм на праві спільної сумісної власності;
- у разі поділу майна, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя

- Рамкова стратегія Європейської спільноти з гендерної рівності (2001- 2005) спрямувала вектор гендерної **політики на політичну сферу:**
- Предметна сфера гендерної політики Європейського Союзу зазнала якісних змін: **від питань упровадження гендерної рівності у соціально-економічній сфері до питань збільшення впливу жінок на прийняття рішень у сфері політики та державного управління**

- 3) 2005–2010 рр. – формування **інституційного механізму** державної гендерної політики в Україні та синхронізація її з відповідною політикою Європейського Союзу

- **Міністерство України у справах сім'ї молоді та спорту** покладалася функція забезпечення реалізації державної політики з питань сім'ї, дітей, молоді, **гендерної рівності**, фізичної культури та спорту

- **Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» (вересень 2005 р.)** став практичним утіленням головних принципів рівності статей.

- Відповідно до закону, рівність прав жінок і чоловіків полягає у відсутності обмежень чи привілеїв за ознакою статі.

Було започатковано **інституційний механізм гендерної** політики в Україні:

- Державними інституціями, які забезпечують принцип рівних прав і можливостей жінок і чоловіків, ставали
- Верховна Рада України,
- Уповноважений Верховної Ради з прав людини,
- Кабінет Міністрів,
- спеціальний центральний орган виконавчої ради з рівних прав та можливостей.
- Координатори з гендерної рівності на всіх щаблях влади

- **У Державній програмі з утвердження гендерної рівності в українському суспільстві на період до 2010 року**, ухваленої у грудні 2006 р., йшлося про формування та реалізацію державної політики у сфері забезпечення гендерної рівності

Серед основних її завдань були:

- «**адаптація законодавства України** до законодавства ЄС у сфері забезпечення гендерної рівності,
- ... удосконалення механізму здійснення гендерно-правової експертизи чинного законодавства та проектів нормативно-правових актів, проведення інформаційно-просвітницької роботи з питань ліквідації всіх форм дискримінації за ознакою статі, подолання стереотипів щодо ролі жінок і чоловіків у сім'ї,
- ... формування **відповідального материнства і батьківства**,
- ...**впровадження гендерних підходів у діяльність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування**, забезпечення включення гендерної складової до програм соціально-економічного розвитку регіонів та галузей, а також дотримання гендерної рівності під час вирішення кадрових питань у центральних та місцевих органах виконавчої влади,
- ...**проведення моніторингу з дотримання** засобами масової інформації вимог із забезпечення рівноправності статей під час розміщення рекламних оголошень стосовно працевлаштування, публікації матеріалів щодо ситуації на ринку праці, а також висвітлення ролі жінок і чоловіків у всіх сферах життєдіяльності»

- 5 вересня 2007 року при Кабінеті Міністрів України було створено **Міжвідомчу раду з питань сімейної, гендерної політики, демографії та протидії торгівлі людьми.**
- Протягом 2007 року було видано накази на **створення гендерних робочих груп** у ключових міністерствах і відомствах (Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерство праці та соціальної політики України, Міністерство внутрішніх справ України, Міністерство освіти та науки України, Міністерство юстиції України, Міністерство економіки України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство культури і туризму України, Державний комітет телебачення і радіомовлення України і Державний департамент статистики України).
- **ЄС 2007 рік було проголошено «Роком рівних можливостей для всіх»**
- **в Україні 2007 рік також був проголошений «Роком гендерної рівності».**

- Завдяки спільному фінансуванню Європейського Союзу та Програми розвитку ООН з вересня 2008 р. в Україні почала реалізовуватися Програма рівних можливостей та прав жінок (ПРМПЖ) в Україні.
- Вона ґрунтувалася на напрацюваннях і результатах, досягнутих у рамках Програми рівних можливостей «Україна: на шляху до рівності», реалізованою Програмою розвитку ООН в Україні за підтримки Шведського агентства з питань міжнародної співпраці та розвитку (SIDA) у 2003-2010 роках.
- ПРМПЖ в Україні сприяла подальшому розвитку українського законодавства та загальної політики щодо запровадження гендерної рівності.

- У 2009 р. відбулися Парламентські слухання у Верховній Раді України щодо становища чоловіків в Україні, було створено Національну мережу чоловіків-лідерів проти насильства, стартувала кампанія зовнішньої соціальної реклами проти насильства в сім'ї, почали створюватися гендерні освітні центри тощо
- за підтримки ПРМПЖ, Державний комітет статистики України запровадив та проаналізував національну базу даних з гендерної статистики і створив перелік показників із розподілом за статтю.
- наказ Міністерства освіти і науки України від 10.09.2009 р. № 839 «Про впровадження принципів гендерної рівності в освіту»

- 4) 2010–2013 рр. – призупинення фінансування державної гендерної політики в Україні на національному рівні, реалізація гендерної політики на регіональному та місцевому рівнях;

- **2010-2013 – відсутність Державної програми з утвердження гендерної рівності**

**2005 -2010 Міністерство України
у справах сім'ї, молоді та спорту**

з 2010 р. - Міністерство соціальної політики

- у вересні 2013 р. була ухвалена Державна програма забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2016 року
- У ній зазначалося, що оптимальним варіантом розв'язання проблеми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків вважається такий, що передбачає проведення інформаційних кампаній з метою висвітлення питань необхідності рівного розподілу сімейних обов'язків та відповідальності між жінками і чоловіками щодо виховання дитини
- У розділі II Державної програми було передбачено внесення змін до виборчого законодавства щодо впровадження гендерних квот у представницьких органах влади і на вищих керівних посадах у центральних та місцевих органах виконавчої влади
- У розвиток гендерного законодавства і на виправлення зауважень Комітету з питань ліквідації всіх форм дискримінації щодо жінок ООН було ухвалено Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» (2012 р.), який визначав організаційно-правові засади запобігання та протидії дискримінації з метою забезпечення рівних можливостей щодо реалізації прав і свобод людини та громадянин

Ототожнення двох підходів, змішування визначень
(в українському суспільстві до 2014 р.)

5) 2014–2017 рр. – відновлення державної гендерної політики в Україні через упровадження гендерного бюджетування, квотування партійних списків на місцевих виборах;

- Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої сторони

- У Розділі V («Економічне та галузеве співробітництво») у Главі 21 наголошується на «співробітництві у галузі зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей», а також зазначено, що «**сторони посилюють діалог та співробітництво щодо забезпечення...гендерної рівності та недискримінації**»

16 вересня 2014 р. Верховна Рада України та Європейський Парламент синхронно ратифікували Угоду про асоціацію між Україною та ЄС.

Ратифікація Угоди про асоціацію здійснюється на 2 рівнях:

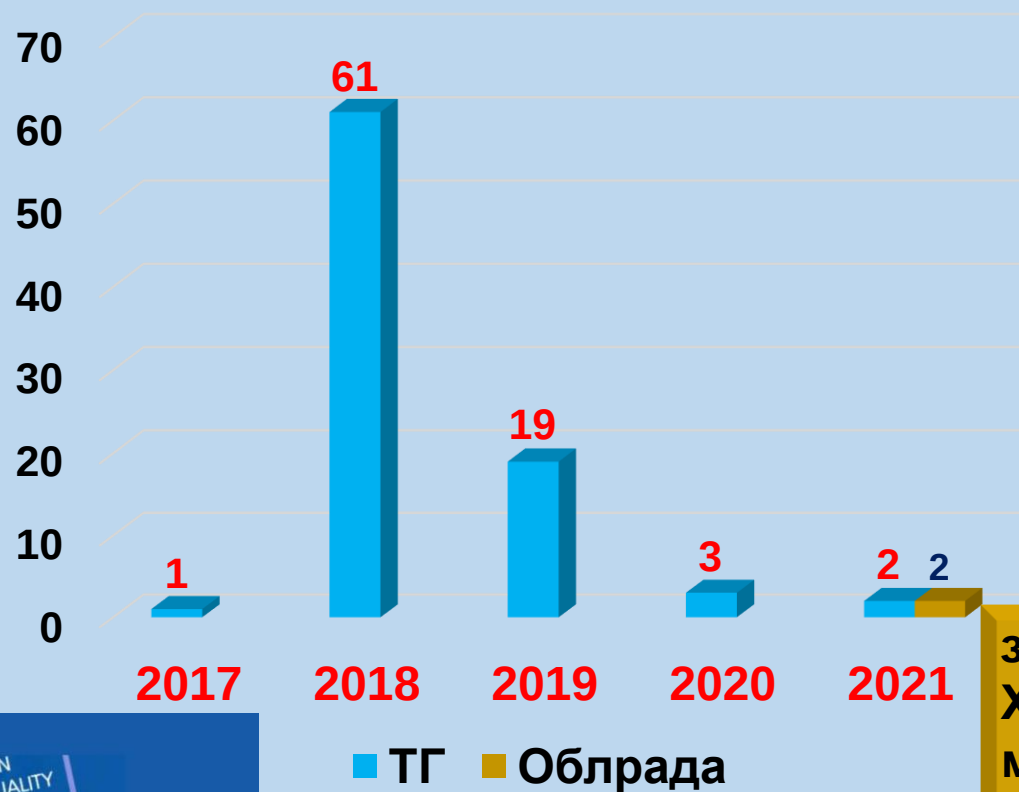
- **європейському** – Рада ЄС

- **національному** – кожна держава-член ратифікує цю угоду згідно з національним законодавством

- **У 2014 р. з метою забезпечення подальшої апробації гендерної складової у бюджетний процес** України Міністерством фінансів України підписано угоду із SIDA та започатковано реалізацію проекту **«Гендерне бюджетування в Україні»**. Метою проекту є забезпечення консультативної підтримки Міністерства фінансів України у сфері запровадження гендерного аспекту у процес планування та виконання бюджетів на всіх рівнях влади.
- **Гендерно-орієнтованого бюджетування (ГОБ)** – управлінська технологія, що містить гендерний аналіз державних послуг у галузях освіти, медицини, зайнятості, житлово-комунального господарства, культури та спорту, програм соціально-економічного розвитку

Динаміка підписання територіальними громадами України Європейської хартії рівності жінок і чоловіків...

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» (АМУ) у 2014 році вперше провела офіційну презентацію Хартії; у 2018 році звернулася до громад-членів із закликом долучитися до Хартії

значущим стало підписання Хартії регіональними органами місцевого самоврядування – Полтавською та Сумською обласними радами, оскільки її реалізацією мають займатися обласні державні (тепер військові) адміністрації

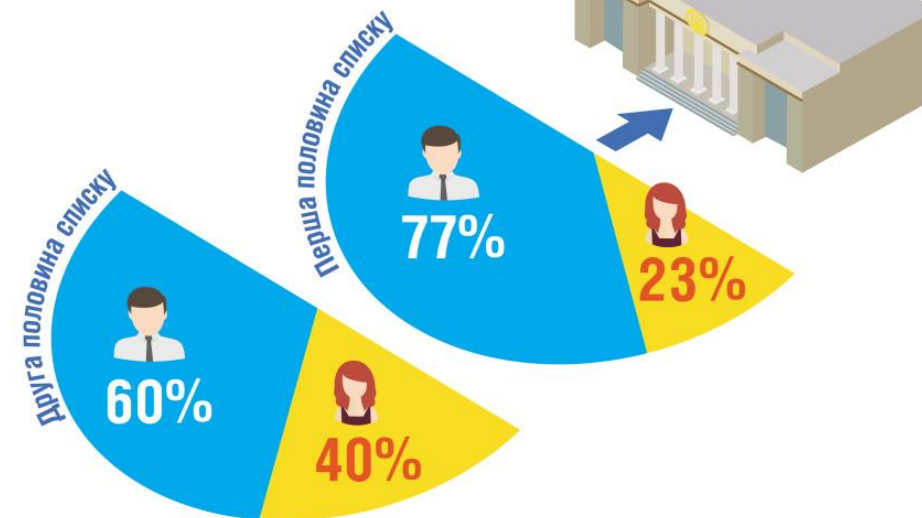

- у 2015 р. в Україні було законодавчо закріплено 30% гендерну квоту на рівні місцевих виборів. Зокрема, у прийнятому Законі України «Про місцеві вибори» було зазначено: «...Представництво осіб однієї статі у виборчих списках кандидатів у депутати місцевих рад у багатомандатних виборчих округах має становити не менше 30 відсотків загальної кількості кандидатів у виборчому списку»

Представництво жінок у списках: перша та друга половина

Представництво жінок у виборчих списках на позачергових виборах народних депутатів України 2019 року.
Дані по 10 партіям: «Батьківщина», «Голос», «Громадянська позиція», «Європейська солідарність», «Опозиційний блок», «Опозиційна платформа – «За життя», «Радикальна партія Олега Ляшка», «Самопоміч», «Сила і Честь», «Слуга народу».

У 2017 році питання **координації державної політики у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків** віднесено до компетенції Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України

**Климбуш-Цинцадзе
Іванна Орестівна**

У 2017 р. Посада **Урядового уповноваженого з питань гендерної політики:**

сприятиме посиленню координації роботи органів виконавчої влади для практичного впровадження принципу гендерної рівності у всі сфери життя суспільства.

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

- сприяння забезпеченню реалізації єдиної державної політики, спрямованої на досягнення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства;
- участь відповідно до компетенції у координації роботи міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади з зазначеного питання;
- проведення моніторингу щодо врахування принципу гендерної рівності під час прийняття нормативно-правових актів Кабінетом Міністрів України;
- співпраця та взаємодія з громадянським суспільством

**Левченко
Катерина Іванівна**

Постанова КМУ від 7 червня 2017 р. № 390

6) з 2017 р. –
2022
подальша
реалізація
гендерної
політики

07.11.2016 р. Верховна Рада України відмовилася ратифікувати Стамбульську конвенцію проти насильства до жінок і домашнього насильства (словосполучення «гендерне насильство»)

гендерне насильство – це насильство, яке стосується **чоловіків і жінок**, і жертвами якого в основному є жінки

Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України

від 07.12.2017 р

СТ.1: домашнє насильство - діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь

- **Закон України “Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків під час проходження військової служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях» (2018 р.):**
 - **жінки проходять військову службу на рівних засадах з чоловіками** (доступ до посад і військових звань, обсяг відповідальності під час виконання обов’язків військової служби, призначення військовослужбовців у добовий наряд, відправлення у відрядження і звільнення від проходження зборів)

- Про затвердження Інструкції щодо інтеграції гендерних підходів під час розроблення нормативно-правових актів: Наказ Міністерства соціальної політики України від 07 лютого 2020 р. № 86. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0211-20#Text>

- **гендер** - соціально закріплені ролі, поведінка, діяльність і характерні ознаки, які певне суспільство вважає належними для жінок/чоловіків
- **гендерний аналіз** - вивчення відмінностей між жінками та чоловіками в умовах, потребах, рівнях участі, доступу до ресурсів та управління ними, повноваженнях у прийнятті рішень тощо, зумовлених усталеними в суспільстві гендерними ролями (нормами, очікуваними моделями поведінки, діяльністю, характерними рисами, що вважаються притаманними для чоловіків/жінок);
- **гендерний підхід** - стратегія, що забезпечує врахування інтересів і досвіду жінок та чоловіків як невід'ємної складової планування, реалізації, моніторингу та оцінювання політики і програм у політичній, економічній, культурній і соціальній сферах для отримання жінками та чоловіками рівних благ;
- **гендерно нейтральний підхід** - політика неврахування відмінностей у становищі різних груп жінок і чоловіків, їхніх статусах, потребах, пріоритетах. Такий підхід передбачає, що державна політика і відповідні державні/регіональні програми однаковою мірою впливають на всі групи населення;
- **гендерно чутливий підхід** - урахування специфічних соціальних, культурних, економічних, політичних та інших характеристик умов життя та потреб жінок і чоловіків;

- Різний вплив реалізації нормативно-правових актів на різні групи населення, включаючи маломобільні, (за статтю, віком, сімейним станом, місцем проживання, расою, кольором шкіри, політичними, релігійними та іншими переконаннями, інвалідністю, етнічним та соціальним походженням, громадянством, майновим станом, мовною ознакою тощо) не завжди є чітко вираженим.

- **Гендерний підхід дає можливість виявити відмінності такого впливу та знайти оптимальні шляхи передбачення в нормативно-правовому акті врахування потреб та інтересів різних груп населення**

ШЛЯХ ДО РІВНОСТІ:

**СТРАТЕГІЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ 2020 – 2025**

АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР — **ЮРФЕМ.ua**
Асоціація жінок-юристок України

- **Виборчий кодекс України**
Редакція від 15.03.2020
Ст. 154,219

КВОТИ

- Під час формування загальнодержавного та регіональних виборчих списків партія повинна забезпечити присутність у кожній п'ятірці (місцях з першого по п'яте, з шостого по десяте і так далі) кожного виборчого списку чоловіків і жінок (не менше двох кандидатів кожної статі).

- Програма розвитку сімейної та гендерної політики у **Дніпропетровській області** на 2012 – 2021 роки
- **Закарпатської області**: Регіональна програма сімейної, демографічної, гендерної політики, попередження насильства в сім'ї та протидії торгівлі людьми на 2016 – 2020 роки
- **Запорізька область**: Комплексна обласна програма з оздоровлення та відпочинку дітей, сімейної, гендерної політики та протидії торгівлі людьми на 2017-2021 роки
- **Миколаївська область**: Соціальна комплексна програма підтримки сім'ї та дітей, забезпечення рівних можливостей жінок і чоловіків на 2017-2021 роки
- **Чернігівська область**: Комплексна обласна програма підтримки сім'ї, забезпечення гендерної рівності та протидії торгівлі людьми на період до 2020 року
- Комплексна Програма соціального захисту населення **Харківської області** на 2016 – 2020 роки

• 04.2018 р. - Державна соціальна програма забезпечення рівних прав та можливостей Жінок і чоловіків на період до 2021 року

• У Програмі зазначалося, що вона враховує міжнародні інструменти ООН, Ради Європи, Європейського Союзу, ОБСЄ, рекомендації міжнародних моніторингових інституцій у сфері прав людини, а також положення Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами

• 12.08.2022 Державна стратегія забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року

7). 2022 – до тепер – адаптація законодавства України до стандартів ЄС

- **Конвенція Ради Європи «Про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами» (Стамбульська конвенція)**

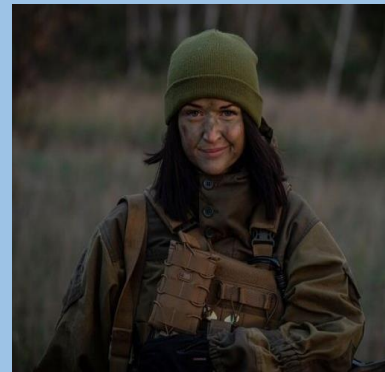
- **Прийнята Комітетом Міністрів Ради Європи 07.04.2011**

• **Кабінет Міністрів України підписав Стамбульську Конвенцію 11 листопада 2011**

- Ратифіковано Верховною Радою України на засіданні 20 червня 2022 р.
- «За» - 259, «проти» - 8 депутатів.
- Президент України підписав Закон «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами» № 2319-IX, який Верховна Рада ухвалила 20.06.2022 р.
- **с) «гендер» означає соціально закріплені ролі, поведінку, діяльність і характерні ознаки, які певне суспільство вважає належними для жінок та чоловіків**

**Про військовий обов'язок і військову службу:
Закон України від 25 березня 1992 року
№ 2232-XII...із змінами внесеними згідно із
Законами ...2024 р.**

- Згідно з 12 статтею закону, **жінки-медики стають на облік в обов'язковому порядку**. Представниці професій, споріднених з військовими спеціальностями, можуть стати на облік за своїм бажанням.
- **У воєнний час мобілізація жінок в Україні відбувається тільки на добровільній основі.**

▪ **Військовий облік для жінок обов'язковий для тих, хто здобуває медичну освіту:**

- фізична терапія;
- медична та психологічна реабілітація;
- громадське здоров'я;
- фізична реабілітація;
- промислова фармацевтика;
- фармацевтика;
- санітарія та експертиза;
- стоматологія;
- медицина;
- медсестринство;
- технології медичної діагностики та лікування;
- біомедична інженерія;
- біотехнології та біоінженерія;
- професіонали патології;
- токсикологія;
- фармакологія;
- фізіології та епідеміологія.

▪ **При цьому взяття на облік жінок не означає, що їх мобілізують.** Генштаб має розуміти, скільки медиків перебуває в резерві.

ЖІНКИ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ*

62 062

7,3%

ВІД ЗАГАЛЬНОЇ ЧИСЕЛЬНОСТІ ЗСУ

43 479 5,3%

ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВИЦІ

ОФІЦЕРИ	6,6%	7709
СЕРЖАНТСЬКИЙ СКЛАД	6,6%	11732
СОЛДАТИ	4,4%	22704
КУРСАНТИ	18,1%	1334

НА КЕРІВНИХ ПОСАДАХ 5160

ОТРИМАЛИ СТАТУС УБД 13487

18 583

ЦИВІЛЬНИЙ ПЕРСОНАЛ

48,2%

В РАЙОНІ БОЙОВИХ ДІЙ

>5000

* СТАНОМ НА ЖОВТЕНЬ 2023

В умовах широкомасштабної російської агресії рекордно збільшилася кількість жінок у Збройних силах України, перевищуючи 62 тисячі, у т.ч. військовослужбовиць – 43 тис. 479.

Станом на листопад 2023 року 13 тис. 487 жінкам-військовослужбовицям присвоєно статус учасниць бойових дій

Державна стратегія забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2022 р. № 752-р

• **Стратегія розроблена відповідно до Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року**, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722 (цілі 5—11, 15—17), індикаторів, у розрізі яких здійснюється збір даних для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 686 “Питання збору даних для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку”, а також переліку індикаторів, у розрізі яких здійснюється збір даних для моніторингу гендерної рівності, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2020 р. № 1517 “Питання збору даних для моніторингу гендерної рівності”

• **Метою Стратегії є зменшення фактичної нерівності жінок і чоловіків у всіх сферах життєдіяльності суспільства та забезпечення міжнародних та європейських стандартів рівності**

ДЕРЖАВНА СТРАТЕГІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНИХ ПРАВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ НА ПЕРІОД ДО 2030 РОКУ

МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СТРАТЕГІЇ

МЕТОЮ СТРАТЕГІЇ Є ЗМЕНШЕННЯ **ФАКТИЧНОЇ НЕРІВНОСТІ** ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ У ВСІХ СФЕРАХ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ СУСПІЛЬСТВА ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИХ **СТАНДАРТІВ РІВНОСТІ**

РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ:

- застосування системного підходу до реалізації державної політики забезпечення гендерної рівності
- консолідація дій органів влади, громадянського суспільства та інших стейкхолдерів для забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків

РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ СПРІЯТИМЕ:

- поступу у виконанні міжнародних договорів України у сфері прав людини виконанню зобов'язань взятих у межах міжнародних ініціатив
- імплементатії міжнародних стандартів забезпечення рівних прав та можливостей
- підвищенню позицій України в міжнародних рейтингах гендерної рівності

У ЗВ'ЯЗКУ З ПОВНОМАСШТАБНОЮ ВІЙНОЮ, СТРАТЕГІЯ ПЕРЕДБАЧАЄ:

- інтеграцію гендерного підходу в процеси надання гуманітарної допомоги, післявоєнного відновлення та розвитку
- значущу участь жінок у процесах відновлення, зокрема на всіх рівнях прийняття рішень
- розбудову потенціалу державних службовців з питань інтеграції гендерного підходу до процесів відновлення

Гендерна політика			
етапи становлення:			
1) форму-вання	2) реалізація		3) оцінювання
зміст і час:			
законодавче і нормативне забезпечення	план дій і встановлення відповідальних за їх виконання		визначення індикаторів (показників) та критеріїв
з 2005 р.	з 2017 р.		з 2020 р.
суб'єкти виконання:			
Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України	Кабінет Міністрів України, Міністерство соціальної політики України, урядовий уповноважений з гендерної політики, місцеві органи публічної влади, керівники організацій і підприємств		Кабінет Міністрів України, Державна служба статистики України, уповноважений з реалізації гендерної політики у конкретному міністерстві та інших органах публічної влади

Рис. 1. Етапи становлення гендерної політики та їхній зміст

- 1) 1995–2001 рр.- охоронна політика щодо жінок
- 2) 2001–2005 рр. – створення умов для упровадження політики гендерної рівності;
- 3) 2005–2010 рр. – формування інституційного механізму державної гендерної політики в Україні та синхронізація її з відповідною політикою Європейського Союзу;
- 4) 2010–2013 рр. – призупинення фінансування державної гендерної політики в Україні на національному рівні, реалізація гендерної політики на регіональному та місцевому рівнях;
- 5) 2014–2017 рр. – відновлення державної гендерної політики в Україні через упровадження гендерного бюджетування, квотування партійних списків на місцевих виборах;
- 6) 2017 р. – 2022 – подальша реалізація гендерної політики
- 7) 2022 – до тепер – адаптація законодавства України до стандартів ЄС